

Σκελετοί στην ντουλάπα του Βαγγέλη Παπαβασιλείου

χωρίς αλπούτσα

Γράφει ο Σωκράτης Μαντζουράνης

Νέα σελίδα, από πολύ παλιό βιβλίο

«Η χώρα, αλλάζει κατεύθυνση και προσανατολισμό». Το δήλωσε με αριστερή περηφάνια, με ταξική σαφήνεια και ευρωπαϊκή βεβαιότητα ο πρωθυπουργός σε πρόσφατο υπουργικό συμβούλιο, που κατά τύχη ήταν ανοικτό στις τηλεοπτικές κάμερες.

Είμαι αναγκασμένος να συμφωνήσω με τον κ. πρωθυπουργό. Συμφωνώ απόλυτα.

Μας φτιάχνουν συνειδητά και μεθοδικά μιαν άλλη πατρίδα.

«Κανονική» τη λένε, «ευρωπαϊκή» τη λένε, «σύγχρονη» τη λένε, μιαν ολοκαίνουργη χώρα μάς υπόσχονται, μια σοσιαλιστική χώρα σε μια καπιταλιστική Ευρώπη.

Τούτη τη νέα Ελλάδα, εγώ θα την ονόμαζα χώρα του «περάσαμε και χειρότερα, έχει ο Θεός».

Μας φτιάχνουν μια «κανονική» χώρα.

- Θα είναι πια «κανονικότητα» η μερική απασχόληση, το μεροκάματο των 7-8 ευρώ, η σύνταξη-βοήθημα, η ανεργία, η μετανάστευση των νέων, οι πλειστηριασμοί των σπιτιών μας, το χαράτσι του ΕΝΦΙΑ, το άρρωστο σύστημα υγείας, τα «σχολικά γεύματα», τα..., τα...

- Θα είμαστε πια μια ανεξάρτητη και δημοκρατική χώρα, που θα έχει παραχωρήσει την ανεξαρτησία και τη δημοκρατία της στους «επενδυτές» και στους «εταίρους» της, το Κοινοβούλιο της στους «θεσμούς» και το μέλλον της στους «δείκτες» και στα «ηλεκτρόνια».

- Θα γίνουμε, επιτέλους, μια χώρα με «αριστερή» κυβέρνηση που θα στηρίζετε στους «έντιμους Καμένους», στους ανανήψαντες «Κουρουμπλήδες», στους κομμουνιστές «Κατρούγκαλους» και στα νέα κοινωνικά και επιχειρηματικά «αριστερά τζάκια».

- Μας φτιάχνουν μια νέα πατρίδα, όπου το λαϊκό κίνημα θα είναι «ωσεί παρών», πάντα stand by, για την Πρωτομαγιά και τη ΔΕΘ, τα συνδικάτα ανύπαρκτα, αλλά οι «συνδικαλιστές» υπαρκτοί και διαθέσιμοι για «αγώνες», το κόμμα πανέτοιμο να διαφωνήσει με την κυβέρνησή του, πιο έτοιμο να κατασπαράξει κάθε «Κούλη» και πάντα σε εγρήγορη να προτείνει τη στελέχωση «άνευ αμοιβής», του νέου «αριστερού» μηχανισμού.

- Μας προορίζουν για κράτος-παράδειγμα, της «νέας Ευρώπης» που ετοιμάζουν. Με κυβέρνηση «αριστερή», επαναστατική και υπάκουη: «Μέχρι το Νοέμβριο, να υλοποιήσουμε όλα τα προσαπαιτούμενα που μας ζήτησαν. Να μη δώσουμε κανένα «πάτημα» στους εταίρους μας», απαίτηση από τους υπουργούς του ο πρωθυπουργός.

Καθένας καταλαβαίνει πως η φιλοδοξία της πρώτης φοράς αρι-

στερής-δεξιάς κυβέρνησης, δεν είναι να καταγράψει ένα απλό και πρόσκαιρο πολιτικό success story.

Η δουλειά, που έχει αναλάβει, είναι -όπως φαίνεται και ομολογείται- «η χώρα να οδηγηθεί σε μια νέα εποχή».

Για να λέμε και του στραβού το δίκιο, τούτο το εγχείρημα δεν είναι καθόλου εύκολη υπόθεση.

Χρειάζονται χειροπιαστές και μακρόχρονες αποδείξεις στους «εταίρους» μας, πως θα συνεχιστεί η καλή δουλειά.

Και ο πρώτη φορά αριστερός πρωθυπουργός, διαβεβαιώνει πως είναι έτοιμος για τέτοιες εγγυήσεις: «Είμαστε οι μόνοι που μπορούμε να διασφαλίσουμε αυτή την πορεία της χώρας», διακηρύττει μετά πάθους.

Δεν τον αμφισβητώ καθόλου.

Όμως σε τούτη την επιχείρηση, ο «οδηγητής της νέας σελίδας», δεν είναι ο μόνος διεκδικητής της νέας πατρίδας.

Υπάρχει και η πολύπειρη δεξιά που διεκδικεί κι' αυτή τη «νέα Ελλάδα» της καινούργιας Ευρώπης.

Ομολογώ πως το εγχείρημα του πρωθυπουργού στο υπουργικό συμβούλιο πως μόνο αυτός μπορεί, ήταν συντριπτικό υπέρ του:

«Ιδεολογία της Ν.Δ. είναι τα μέτρα των δανειστών. Εμείς υλοποιούμε αυτά τα μέτρα, αλλά η ιδεολογία μας είναι αριστερή. Αυτή είναι η βαθιά ιδεολογική μας διαφορά».

Άρπα την Κούλη...

«Θα αλλάξουμε την πραγματική εικόνα της καθημερινότητας, άρα πρέπει να υλοποιήσουμε όλα τα προσαπαιτούμενα των δανειστών».

Ξανά φάτην Κούλη...

Πάρτε κι' εσείς οι απανταχού αριστεροί για να 'χετε.

Για να μάθετε όλοι, πως τούτη η «αριστερά» δίνει μάχες, δεν αστείευεται.

Δε ξέρω, ίσως να φταίει η ηλικία ή έρμη, ίσως αυτό το «πολλά είδα τα μάτια μου», όμως τούτη η κατάσταση με τρομάζει.

Και δε μιλώ για τα σχέδιά τους να «γυρίσουμε σελίδα». Αυτή είναι η δουλειά τους.

Με ανησυχεί τούτη η κοινωνική άπνοια, η αφασία του «κινήματος», η κούφια λογοδιάρροια του αντίπαλου «στρατοπέδου», σε τούτη την πασιφανή προσπάθεια δημιουργίας ενός προτεκτοράτου προς υπόδειγμα και εκφοβισμό.

Πόσο θέλω να έχω λάθος...

■ εν τέλει

Λαϊκισμός και... παραστρατημένες μάζες

■ του Τάσου Βαρούνη*

Για δεκαετίες το σύνθημα ήταν πάνω-κάτω το εξής: Η οικονομία προχωρά, η πίτα αυξάνει και κάπως θα μοιραστεί, η παγκόσμια ανάπτυξη θα νικήσει την κρίση, η αγορά θα ρυθμίζει και θα λύνει τα όποια θέματα, η παγκοσμιοποίηση θα δημιουργεί ευκαιρίες παρά τα διαρθρωτικά ζητήματα κ.ό.κ. Γενικώς ήταν κάποιοι αυτόματοι πιλότοι που έμοιαζε να καθοδηγούν τις εξελίξεις.

Σήμερα αυτό δεν λειτουργεί. Ούτε προπαγανδιστικά, ούτε στην πράξη. Πρώτον, γιατί αυτός ο κόσμος που τόσο διαφημίστηκε -στον αναπτυσσόμενο πάντα πλανήτη, δηλαδή στους ήδη τυχερούς- ουδέποτε υπήρξε και αυτό δεν είναι λεπτομέρεια. Και δεύτερον, γιατί η κρίση γεννά πιο σκληρούς ανταγωνισμούς, μη διευθετήσιμους με τα μέσα της προηγούμενης περιόδου. Σήμερα χρειάζονται πιο πολιτικά συνθήματα, πιο αιχμηρά, πιο πολεμικά, λιγότερο άχρωμα και τεχνικά, που να δείχνουν εχθρούς και φίλους, και κυρίως που να συμπαρασύρουν δυνάμεις σε στρατόπεδα. Αυτό το τελευταίο έχει σημασία.

Το παιχνίδι θα γίνει με όρους κινήματων, δηλαδή καταρχήν κίνησης, στάσεων, αποφάσεων και πράξεων μαζών. Η λέξη «μάζα» επιστρέφει -αφού κακόπαθε- και διεκδικεί θέση ανάμεσα σε ασφυκτικά πλαίσια. Πότε χειροκροτούσα. Πότε μέσα σε κάλπικο παραβάν. Πότε στη φαντασία κάποιων. Αυτή που άλλοτε είναι αδαής κι άλλοτε «όλα τα σφάζει κι όλα τα μαχαιρώνει». Διαρκώς μετέωρη ανάμεσα στις πολλαπλές ιδιότητες και τους διχασμούς που έχει λάβει από την ιστορία, την κοινωνία και την γεμάτη δυνατότητες και αντιφάσεις ανθρώπινη φύση. Η έννοια του λαϊκισμού ανακατεύει μια χαρά την κουτάλα γιατί ακριβώς παίζει με τη «μάζα». Καλεί σε νέες ταξινομήσεις, καταγραφές και πολώσεις της. Προσφέρει μια πιο ευρύχωρη ματιά ως προς τα πεδία όπου θα διεξαχθούν μάχες. Έχει μια δυναμική που μπορεί να συλλάβει την πραγματικότητα σαν κάτι πλουσιότερο -όχι άσχετο- από σύγκρουση συμφερόντων αγκιστρωμένων σε τάξεις και στρώματα. Χωράει τις δυσφορίες και τις ταπεινώσεις πολλών ειδών και θέτει εκ νέου υπό κρίση -αμυντικό όπλο και υλικό για το μέλλον- όλες τις κατασκευές της ιστορίας των ανθρώπων. (Μέχρι και λέξη φτιάχτηκε γι' αυτό το τελευταίο: Εθνολαϊκισμός).

Υπενθυμίζει ότι η Πολιτική -μια κάποια πολιτική- πρέπει κάπως να ξεμυτίσει κάπου ανάμεσα στον θάνατο του Θεού, την κυριαρχία της Επιστήμης και την ακραία Εξατομίκευση. Και την ώρα που παρεμβαίνει δυναμικά στην τρέχουσα συγκυρία αφήνει ανοιχτά πρακτικά -μα τόσο πρακτικά, επί ποινή αυτοκατάργησης του ανθρώπινου και φυσικού πολιτισμού- ερωτήματα: Πού και πώς ενώνονται οι άνθρωποι; Τι συνέχει τις κοινωνίες; Πόση ετερογένεια μπορεί ακόμα να παραχθεί και με τι κόστος; Κι επειδή ζούμε ήδη στο 2017 και όχι στο 2010: Με ποιο τρόπο, δηλαδή, ποια πολιτική -και ποιος λαϊκισμός- μπορεί να νικά;

* Ο Τάσος Βαρούνης, μαζί με τον Κάρλο Φορμέντι, θα είναι οι ομιλητές στην εκδήλωση «Το μπλοκ της παγκοσμιοποίησης, λαϊκισμός και κινήματα χειραφέτησης», σήμερα στις 19.30 στο Resistance Festival

